A°. 1827. N°. 34.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 19 MAART

ZUID-AMERIKA.

PARAGUAY den 24 November. Onder deze dagteekening is het navolgend besluit genomen:

„ Het Gouvernement van Paraguaij, dat de wettigheid van zijn aanwezen grondt op de hoofdwet van het *welzijn der volken*, bevindt zich in de gestrenge noodzakelijkheid, om de integriteit van het grondgebied, waar de maatschappij, aan welker hoofd het gesteld is, haar verblijf heeft, te behoeden, op dat zijne onderdanen, in de Katholieke, Apostolieke en Roomsche Godsdienst, en door wijze en regtvaardige wetten bestuurd, vreedzaam in de grootste broederschap leven kunnen; daar het overtuigd is, dat de krijgsmagt van Brazilien, zich tot eenen gelijken inval voorbereidt, als die, welke het meester maakte van den linker-oever van de Uraguaij, en dat er veelligt reeds met dat doel eene militaire expeditie, door het Braziliaansche ministerie verordend, uit Rio Janeiro getrokken is. Geleid mitsdien door het grondbeginsel: *indien gij den vrede wilt, bereidt u ten oorlog*, heeft het besloten:

1°. Dat de Brigadier Rodriguez, algemeen bevelhebber ad interim van het leger, bevelen geve om de detachementen, met de bewaking der grenzen van Brazilien belast, te verdubbelen; de toebereidselen tot eene wakkere verdediging bespoedige; en een observatie korps vorme, 't geen dadelijk de bezittingen van Brazilien zal kunnen aanvallen, zoodra de krijgsmagt van het Keizerrijk iets tegen Paraguaij of de provincien zijner bondgenooten ondernemen zal.

2°. Dat de Commodore Boumar, bevelhebber der zeemagt, alle door den gemelden Brigadier gevraagden bijstand bevordere, en hij wordt gemagtigd om de brieven van kaapvaart, vervat bij zijn reglement van den 24 October, door de opperste autoriteit goedgekeurd, af te geven.

3°. Dat de Secretaris-Generaal Zapidas gemagtigd zij om alles te beschikken, wat noodig is ter naauwkeurige volvoering van dit besluit.

Gegeven in de Stad Assomption van Paraguay, den 24 November 1826.

(*get.*) Doctor *Francia*, *Bernardin-Zapidas*, Secretaris-Generaal.

Alles kondigt dus een oorlog aan tusschen Paraguay en Brazilien, welks uitkomst niet dan noodlottig zijn kan voor Z. K. M., indien het waar is, dat de Republikeinen van Buenos-Ayres zich van Montevideo hebben meester gemaakt.

COLUMBIA. *Caracas* den 28 Januarij. De Bevrijder heeft den 10de hier eenen allerpragtigsten intogt gedaan, en is met de grootste geestdrift ontvangen. Een dag later, zouden wij de grootste onheilen beleefd hebben; thans is alle vrees verdwenen.

Ingevolge eene afkondiging van Bolivar, zal men niemand wegens daden, gesprekken of gevoelens over de geopperde verandering, kunnen vervolgen, en worden de personen, goederen en ambten van alle degenen, die daarin betrokken zijn, zonder eenige uitzondering, gewaarborgd; zal de Generaal en Chef Paez, als opperhoofd van Vénézuela, het burgerlijk en civiel gezag uitoefenen, en de Generaal en Chef Santiago Marino te Matarin het bestuur hebben en het bevel voeren; moet men dadelijk na de afkondiging, Bolivar als President der Republiek erkennen en gehoorzamen, en zal alle vijandelijkheid als Staats-misdaad naar de wetten gestraft worden; zal er, eindelijk eene groote nationale Vergadering, overeenkomstig het besluit van den 9de, worden zamengeroepen om over het lot der Republiek te beslissen.

TURKYE.

KONSTANTINOPOLEN den 7 Februarij. In de nota door den Heer de Ribeauspierre aan den Divan, over de zaken van Griekenland overhandigd, (waar van in ons vorige artikel *Odessa* gewag is gemaakt), merkt men de volgende zinsnede op: „ De Porte zelve moet eene vreemde tusschenkomst verlangen, om dat de Grieken, indien zij overwinnaars *blijven*, ook eene tusschenkomst zullen willen, en de Porte geene hoop moet voeden, dat indien zij bezwijken, Keizer Nicolaas een vreedzame aanschouwer zal blijven van de vernieling zijner geloofsgenooten." Deze mededeeling, welker echtheid zich schijnt te bevestigen, heeft den levendigsten indruk gemaakt. Men verwacht met ongeduld de aankomst van den Heer de Ribeauspierre, om over het gedrag van den Divan te kunnen oordeelen.

Andere brieven van den 8sten melden, dat de Markies de Ribeauspierre aangekomen, en zich eenige dagen vóór zijne aankomst met den Engelschen gezant gevoegd had, om den Sultan eene nota, betrekkelijk Griekenland, aan te bieden, maar dat de Sultan geweigerd had dezelve te ontvangen.

FRANKRYK.

Besluit van de gewigtige deliberatien over de Wet op de Drukpers.

(NB. Hetgeen in ons vorig Nummer tusschen het adjournement der zitting van den 8sten, en de discussien van den 9 maart geplaatst is, moet beschouwd worden als *misdruk*: eene aandachtige overweging der laatstgemelde discussien zal het bedoelde *overtollige* hebben doen bespeuren:)

PARYS den 10 Maart. Nadat heden in de zitting der Gedeputeerden, namens de Commissie tot de petitien het rapport uitgebragt was over onderscheidene verzoekschriften, waaronder zich geen van opmerkelijk algemeen belang voordoet, wordt het, in de laatste zitting voorgestelde amandement van den Heer Devaux (du Cher) op het 22 artikel van het ministerieel ontwerp van wet op de drukpers, met nog een bij-amandement verworpen, en de amandementen der Commissie achtereenvolgens voorgesteld zijnde, de beide paragraphen aangenomen (de tweede met een bij-amandement van den Heer Burosse, hierna tusschen twee haakjes aangeduid, en met 184 stemmen tegen 139 doorgegaan.)

— *den 12 Maart.* Heden is in de zitting der Gedeputeerden, na het verwerpen van nog eenige voorgestelde amandementen en additionele artikelen, het algeheel 22ste artikel van het ontwerp, overeenkomstig de amandementen der Commissie en het nader bij-amandement van den Heer Burosse geschoeid, nader in deliberatie gebragt en aangenomen; luidende hetzelve mitsdien:

„ Alle drukker van een uitgegeven en veroordeeld geschrift zal civiel verantwoordelijk zijn voor de boeten, schade, interessen en kosten opgelegd (dus met verwerping der woorden in *alle gevallen* en *van regtswegen*.)

„ *Nogtans en naar de omstandigheden, zal de Regtbank de drukkers van alle verantwoordelijkheid kunnen ontlasten (indien het geschrift uit minder dan twintig vellen bestaat.)*

Zijnde verder overeenkomstig het laatste aangenomen artikel van het ontwerp van wet, gedecreteerd:

„ De beschikkingen der bestaande wetten, die met de tegenwoordige wet niet strijden, zullen bij voortduring worden uitgevoerd."

Daarna ziet de Commissie af van haar amandement, om het thans bediscutieerde hoofddeel, in plaats van over de *Boeten*, te intituleren: *over de Straffe*: het boverschrift zal dus heeten *over de Straffe*.

Eindelijk gaat men over ter ballottering over het geheele Ontwerp van Wet op de drukpers, zoo als het achtereenvolgens artikelsgewijze is geamendeerd, de uitkomst is met 367 stemmende leden; witte ballen 233; zwarte ballen 134; meerderheid *voor* 99.

Wij achten het overigens regtvaardig en misschien niet ondienstig, het antwoord mede te deelen, 't geen de Heeren Zegelbewaarder en Dudon, gewezen President der Commissie tot onderzoek, en in deze zitting, namens den Heer Bonnet, rapporteur derzelve, eenparig gegeven hebben op de vraag: hoe men de correctionele gevangenis-straf aan de veroordeelde schrijvers uitoefende?

„ Zoo als het straf-wetboek zulks in het tweede hoofddeel over de correctionele straffen woordelijk bepaald:
„ Hij die tot gevangenis-straf veroordeeld wordt,
„ zal in een huis van correctie opgesloten, en er,
„ naar zijne keuze, gebezigd worden tot de werkzaam-
„ heden in dat huis vastgesteld."

In deze zitting heeft de Heer Favard de Langlade zijn rapport uitgebragt over het wetboek op de Houtvesterij van het Koningrijk.

Hij betoogt, namens de commissie tot onderzoek, er de noodzakelijkheid van, en de langzame voorzigtige wijze, waarop men, even eens als voormaals met het ontwerpen van het Burgerlijk Wetboek, hetzelve had voorbereid. Een eerste ontwerp was aan de eerste regterlijke en administrative magten medegedeeld geworden; hunne aangeduide verbeteringen, door eene speciale commissie onderzocht, in een tweede ontwerp overgebragt, en dat door eenen geheimen Raad van Z. M. gerevideerd geworden. De commissie had daar bij de aanmerkingen van de leden der Kamer ontvangen en dezelve in amandementen geconverteerd. De rapporteur ontwikkelt vervolgens de onderscheidene titels van het nieuwe Wetboek, vervat in 234 artikels, waar van hij de beschikkingen behandelt, en eindigt, met de wensch der commissie uit te drukken, dat er de openbare discussien de combinatien niet van mogten veranderen. Wetten van kleinen omvang konden door dergelijke amandementen verbeterd worden; maar in een Wetboek van 234 artikelen zouden oogschijnlijk nuttige veranderingen er alle overeenstemming van kunnen verbreken, en schadelijk zijn voor de eenheid van doel, die in de zamenstelling heerscht."

Dit rapport heeft een uur geduurd, en eindigt onder anderen met deze zinsnede:

„ Indien het waar is, Mijne Heeren, zoo als het geen twijfel lijdt, dat goede wetten, ter zelver tijd, den roem der Vorsten en het geluk der Volken uitmaken, mogen wij hopen, dat deze groote maatregel de regering van Z. M. Karel X. zal kenmerken, en hem nieuwe aanspraken op de liefde zijner onderdanen geven zal."

Hier zij het ons vergund te deelen in het genoegen, door de Gedeputeerden van het Fransche volk zoo blijkbaar geuit over de inderdaad belangrijke eenparigheid, waarmede het amandement van den Heer leClercq de Beaulieu op het 20ste artikel van het ontwerp derwet op de drukpers is aangenomen. (*Zie ons vorig Nummer*).

(*Het vervolg op den kant van deze bladz.*)

Hoezeer zouden zich alle beschaafd verlichte volksklassen van Nederland, Engeland en Beyeren verheugen over eene dergelijke meer en meer toenemende overeenstemming tusschen de inderdaad voortreffelijke mannen, op welke Frankrijk bogen mag. Geene Natie is vatbaarder voor het zoogenaamd *Esprit de Corps*, waartoe de partij-geest behoort, dan de Fransche; trouwens geene natie is gezelliger; en het is bekend, dat de partij-geest, zelfs in eenen kwaden zin genomen, slechts eene verkeerde wijziging is van het Goddelijk beginsel der gezelligheid, den mensch doelmatig ingeschapen; zoo als die der valsche en verkeerde roemzucht uit eene afwijking van het ware Goddelijk gezellige doel ontstaat; waarom juist de ongezellig baatzuchtige, en de alledaagsche, hoewel overigens gezellige, karakters, in moeijelijke omstandigheden, het zorgvuldigst gematigd zijn; de eersten in het kiezen van partij, de laatsten in het trotsen van gevaren.

Mogten zich dan, bij de uitstekenden des volks, die gezellige inspraken hoe langs zoo meer oplossen in den algemeenen band hunn's Vaderlands! Mogten zij allen den Heer Heyde de Neuville cordaat de hand toereiken, en zich regtschapen eenstemmig om den troon vereenigen! Geen Vorst kan een echter nationaal hart bezitten, dan Karel X; geen Vorst is waardiger om het brandpunt der nationale liefde, de handhaver van den nationalen roem te zijn, dan Karel X; geen Vorst eindelijk, is geschikter en meer beregtigd, dan Karel X aan het hoofd der Fransche natie, rijp geworden in de school der ondervinding, om den kling te leggen in de schaal der echte humaniteit, en dezelve te doen doorslaan tegen die van alle soort van barbarismus.

— Morgen zullen de discussien beginnen over het ontwerp van wet op de afschaffing van den Slavenhandel, die reeds bij de Kamer der Pairs is aangenomen.

— *den 12 Maart.* Heden was de beursprijs der 5 pCts. 98 fr. 75 c.; 3 per Cents 69 fr. 25 c. Bank Actien 1990.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 15 Januarij. In de tweede Kamer der Staten Generaal, heden morgen vergaderd, is het rapport uitgebragt der centrale sectie over het ontwerp van de wet voor de geldmiddelen van 1827; voorts over het verzoek van *J. A. Mulder*, om dispensatie, ten einde in den echt te mogen treden met de zuster zijner overledene vrouw; en eindelijk door de commissie tot de petitien, over die van de gemeenten van Vuurne, Visé, St. Hubert, Almelo, Hardenberg, Gorinchem, Winschoten, Boom en Oorschot, tot behoud, hetzij van Regtbanken, hetzij van Kantongerigten; al welke verzoeken ter griffie zullen worden gedeponeerd, voorts de rapporten gedrukt en aan de leden rondgedeeld.

Het verzoek van *J. A. Mulder*, is daarna ter bediscutiëring voorgenomen. Bij het vertrekken der berigten, waren de discussien nog niet afgelopen over de vraag, namelijk: *Of de Kamer, ingeval van dispensatie, het initatief kan nemen?*

De sectien waren bijna eenparig van begrip geweest, dat de beschikking van het 68ste artikel der grondwet slechts eene uitzondering was voor het daarin vermelde geval, en dat in het tegenwoordig voor handen, de Kamer, gelijk in alle andere punten van wetgeving,

(*Het vervolg op de volgende bladz.*)

overeenkomstig artikel 114 der grondwet, het onbetwistbaar regt heeft om een ontwerp van wet voor te stellen. Dat nogtans, wat den bijzonderen staat van den verzoeker betrof, hij met den persoon dien hij wenschte te trouwen, zijne nicht zijnde, als oom in verwantschap stond, en dat hij ten dien opzichte eene dispensatie behoefde, die, overeenkomstig het Wetboek, de Koning alleen verleenen kon.

Overigens ontbraken er nog eenige andere vereischte justificatien aan het verzoekschrift, maar, des ongeacht, hadden zeer vele leden begrepen, dat de vraag konde in aanmerking genomen worden.

NIJMEGEN den 16 Maart. Van Keulen meldt men van den 12 Maart, dat de hoogte van den Rhijn des avonds ten 5 ure was 15 voet; den 13den des morgens ten 8 ure, 17 voet, en des avonds ten 5 ure, 17 voet en 11 duim; den 14den des morgens ten 8 ure, 18 voet en 7 duim, en des avonds ten 5 ure 19 voet.

Het water is alhier, ten gevolge van den was op de Boven-rivieren mede wassende; hetzelve stond den 14den ter hoogte van 5 el 18 duim; den 15den ter hoogte van 5 el 36 duim, en heden morgen ter hoogte van 5 el 57 duim, blijvende hetzelve tot op het oogenblik wassende.

LEYDEN den 18 Maart. In de Bataviasche dagbladen, tot van den 4 November 1826 ontvangen, vindt men een rapport van den Generaal *van Geen*, geteekend Soerakarta, den 21 October, hoofdzakelijk inhoudende, dat de muitelingen, die zich, na uit het district Gawok verdreven te zijn geweest, weer op eenen paal afstands verzameld hadden, door den Keizer aldaar aan het hoofd zijner troepen, ondersteund door 200 man Neêrlandsche infanterie onder den Kapitein *Griesheim*, na eenen vrij hevigen tegenstand, op de vlugt en weder uit alle dessa's verdreven waren; zijnde daarbij, aan onze zijde, gesneuveld 1 Europeer, 3 inlanders en een ordonnance des Keizers.

Den 19den had zich de Generaal naar Bojoelalie begeven, de aldaar nieuw aangekomene troepen geïnspecteerd, en in drie mobile colonnes, elk van 450 infanterie, onder den Kolonel *Cochius*, en de Majoors *de Leeuw* en *le Bron* ingedeeld.

Van Klatten, Pisangang, Djocjokarta en Bantoelan had men overeenstemmende berigten, dat Diepo Negro zich, in eene tandoe gedragen, naar Joemigang, 5 a 6 palen van Djocjokarta begeven had. Niet te min, luidt het rapport, blijft de massa der muitelingen zich in deze streken ophouden; waarom de Kolonel *Cochius* met eene kolonne naar Klatten gemarcheerd was, om weder met de Kommissarissen *Muntinghe* en *Engelhardt* tot Dilangoe terug te komen, waar hij verblijven zal om eene benting op te werpen, en de muitelingen uit die ommestreken te verdrijven. De Majoor *le Bron* zou naar Dilangoe marcheren om de Commissarissen van daar af te halen. De Majoor *de Leeuw* zou naar Singo-Sarie trekken om aldaar eene benting aan te leggen en voorwaarts te manoeuvreren. De colonne van den Majoor *le Bron* bleef in de ommestreken van Soerakarta om naar omstandigheden te handelen.

Uit de residentie Kadoe meldde men den 19 October, dat de muitelingen in het Probolingosche weder merkelijk aangegroeid zijn. De Kolonel *Cleerens* zou zich derwaarts begeven om de rust te herstellen, en tevens de benting te Kalic Djingking voor eenige maanden van levensmiddelen te voorzien.

In de laatste affaires zouden, volgens berigten te Magellan ontvangen, de pangerang Djoijo Koesoemo, en de zoon van Dipo Negoro, alsmede vele naastbestaanden van Prinsen, Tommongans en andere voornarme hoofden gesneuveld zijn, en dit eene zeer groote misnoegdheid onder de muitelingen veroorzaakt hebben.

De gewezen postmeester en eerste klerk van Buitenzorg, *C. le Maire*, is tot commies bij den adsistent-resident aldaar benoemd.

Voorts zijn bij het militair departement gepensioneerd, de Kapitein der 18de afdeeling nationale infanterie, *J. T. Bäc*, de Kapitein van kleeding van het algemeen werf-depôt *G. Asmus*, en de 1ste Luitenans van het 14de bataillon der 20ste afdeeling nationale infanterie, *F. Landow*.

NB. Het *Journal de Bruxelles* van den 15den zegt, dat men nog andere brieven te Rotterdam uit Batavia heeft, welke tot den 11 November loopen, en even zeer voldoende zijn.

In de *Rotterdamsche Courant* vindt men daarvan niets.

— Volgens de *Oostenrijksche Beobachter*, had, den 15 Februarij, een koerier, den 9de uit Mandri (eene haven op kleine afstand van Athene) gezeild, te Corfou de tijding aangebragt, dat, bij zijn vertrek, de Acropolis zeer nauw door den Seraskier Reschid-Pacha ingesloten was. Fabvier had wel krijgsvoorraad, maar geene levensmiddelen binnen gekregen, en, na eene herhaalde vergeefsche poging om zich door het belegerings-leger heen te slaan, gevraagd te capituleren op voorwaarden, om, ingevalle hij binnen eenen bepaalden tijd geen onderstand bekwam, de vesting te zullen verlaten bij vrijen aftogt met zijne wapenen; maar Redschid-Pacha zou dit afgeslagen hebben.

Er waren brieven uit Smirna van den 1sten Februarij welke die tijding bevestigende, tevens melden, dat de Fransche Admiraal Rigny een oorlogschip in de golf Egina gezonden had, om, naar de omstandigheden, Fabvier en zijne troepen op te nemen, zoo als dat nog eenmaal, bij eene neerlaag in Attika, had plaats gehad.

— Lord Cochrane schrijft, uit St. Etropes den 23 Februarij, aan den Heer Emard, onder anderen, deze woorden:

„ Eindelijk ben ik ingescheept..... Gij zult misschien spoediger nieuws van mij hooren, dan gij verwacht..... Ik zal alles wagen om te volvoeren wat ik beloofd heb; maar, indien mij eenig onheil mogt overkomen, beveel ik Lady Crochrane en mijne kinderen, die mij zoo waard zijn, als de vrijheid aan Griekenland, aan uwe zorg en aan die van alle de vrienden der goede zaak."

— Volgens berigten uit Madrid van den eersten Maart, sprak men aldaar wederom van eene verandering in het ministerie. De Russische Gezant zou zich met die van Engeland en Frankrijk gevoegd hebben, om bij het Spaansch Gouvernement aan te dringen, dat men niets tegen Portugal ondernemen mogt, hetgeen er de vrede mede zoude kunnen stooren. Men had, op de klagten van den Generaal Villa-Flor, betoogd, hoe het den Generaal Egina onmogelijk geweest ware, om het voort der opstandelingen op eene vrij groote uitgestrektheid van Spaansch grondgebied, dadelijk te doen ophouden; waarmede de Portugeesche generaal volkomen genoegen genomen had.

— Lord Liverpool kon, volgens de laatste Londensche berigten van den 12 Maart, reeds opzitten en gaan, maar het spraakvermogen scheen zich niet zoo spoedig te herstellen. De gezondheid van Lord Huskisson nam mede toe. Ook de Heer Canning, daags te voren weder nieuws ongesteld geweest, bevond zich dien dag beter.

De Generaal Clington zou op nieuwe versterking dringen.

De geconsolideerden waren dien dag 81 en 1 vierde; Exchequer-biljetten 33 a 35 premie; Mexikaansche 68 en 3 vierde; Columbiaansche 40; Portugeesche 76 en 1 half; Russische 87 en 1 vierde.

— Uit den Haag schrijft men, dat de Heer *Imbyze van Batenburg* weldra met een detachement troepen voor de Oost bestemd, maar de *Waterloo* zal vertrekken, om de zieken en ontbrekende manschappen aan te vullen.

Het niet aankomen der brieven, belet ons andere rivier-berigten, dan die onder Nymegen vermeld, mede te deelen.

— Na eene kortstondige ziekte is gister alhier in den ouderdom van 75 jaren overleden de Wel-Edel Achtbare Heer HENDRIK CUYPERS, *Medicinae Doctor en Lid van den Raad dezer Stad.* De droefheid over het gemis van dezen waardigen Man, die bij de uitgebreidste kundigheden eene zeldzame scherpheid van oordeel en het opregtste karakter voegde, is algemeen. Hij oefende de Geneeskunde in deze stad gedurende een tijdvak van bijna vijftig jaren uit en heeft in deze betrekking zeker aan de Maatschappij de gewigtigste diensten bewezen. Zijne nagedachtenis zal aan Leydens ingezetenen in duurzame zegening blijven.

MENGELINGEN.

OVER HET TOONEEL EN DE ROMANS LEKTUUR.

(uit het Engelsch tijdschrift: *The Representative*).

De Tooneelkunst is veel aanmerkelijker om hetgene hare voortbrengselen *geweest* zijn, en wat zij *zouden kunnen* zijn, dan door hetgene zij *werkelijk* zijn.

Mevrouw DE STAEL.

Wanneer men men met oplettendheid de geschiedenis der voortbrengselen van de verbeeldingskracht beoefent, vooral van de laatste tijden, dan zal men bevinden, dat de dramatische manier, welke de *moderne* schrijvers van de ouden ontleend hebben, allengs hare plaats ingeruimt aan den eenigen tak van letterkunde, die misschien van *modernen* oorsprong is.

In het oude Griekenland was de eigenlijke volksmenigte niet gewoon te lezen; althans zij hadden geene boeken. Ook moesten de lierzang en het heldendicht eerstelijk toevertrouwd aan de lier der Rhapsoden, en verfraaid door het gebaarden spel, zich als 't ware versmelten in eenen vorm van zamenstelling, waarbij de dans- en toonkunst nog verhoogd werden door de tooneelvertooning en al den theatralen toestel. De kunst en de genie vereenigden zich om het betooverende dezer voortbrengselen ten top te voeren in de oogen van een beminnelijk en kunstlievend volk, begaafd met eene verbeeldingskracht, even warm als het klimaat, en welks natuurlijke begaafdheden verre weg hunne verkregen kundigheden te boven gingen.

De Romeinen ontleenden van de Grieken en de vormen en ook zelfs de onderwerpen van het Drama; maar de dramatische kunst had aanvankelijk althans weinig belang wekkends in de schatting van een volk, hetwelk geheel oorlogzuchtig niets dan krijgsdapperheid op prijs stelde. De worstelspelen en de strijd der zwaardvechters hadden de gevoeligheid als verdoofd, zoodat het schrikbarend belang, hetwelk de Romein in de bloedige schouwspelen van den Circus stelde, hem niet toeliet om de edelere en kieschen genoegens te kunnen smaken, welke het schouwspel der wisselvalligheden en zwakheden van het menschelijk leven. Ook zelfs ten dage van deszelfs hoogste zedenbederf, was het beroep van tooneelspeler, behoudens eene of twee uitzonderingen, het voorwerp eener algemeene verachting. Dat volk had van den beginne af aan de vormen van het Grieksche drama overgenomen; en daar de Romeinen niet begaafd waren met een vindingrijk vernuft, deed het naderhand ook geenerlei poging om een nationaal Drama te hebben.

De dichterlijke letterkunde van het hedendaagsche of moderne Europa begon even als die der ouden met dichtstukken, die gezongen werden, dus met Romancen en Balladen; maar, in de eerste tijden van de middeleeuw was rijkdom en overvloed nog onbekend in de steden, en schitterden alleen in de legerplaatsen en de kasteelen; de Meneatrel, om de nieuwsgierigheid eener nog ruwe eeuw te voldoen, nam de rol van verteller op zich en werd vervaardiger van Romantische verhalen; en in plaats van zich tot de hoogte van het Drama te verheffen, zoo als de Rhapsoden der Grieken, en

(*Het vervolg op de kant, van deze bladz.*)

zich te wijden aan de ontwikkeling van het verstand des volks in de steden en vooral hoofdsteden, sleet hij zijn leven met rondloopen van Abdij tot Abdij, van Castel tot Castel. Zoo versmolt zich de ballade in den ridder-roman, en de potsenmakers grappen van den Trouvère ruimden de plaats in voor de Italiaansche *Novella*. Kort daarop trad *Cervantes* te voorschijn; zijn vernuft bragt twee tot hiertoe verdeelde manieren tot één, en hij veredelde nog meer dan dat hij uitvond, eene wijze van zamenstelling, die na zijnen tijd nog geene gedaante-verandering, wat het wezen der zaak betreft, ondergaan heeft, en die heden eene meerdere populariteit schijnt te hebben dan de dramatische vormen, die van de Grieksche litteratuur ontleend zijn.

Niets is opmerkenswaardiger dan de snelheid, waarmede het hedendaagsche Drama deszelfs volmaaktheid bereikt heeft; in alle de landen, alwaar die tak van letterkunde met eenigen goeden uitslag beoefend is geworden. *Cervantes* had in zijne eerste jeugd de vertooningen nog bijgewoond der ruwste kluchten (*farces*) van dien barbaarschen tijd, voor dat hij de tooneelstukken van *Lopés de Vega* mede toejuichte; en, indien hij eenige jaren later gestorven ware, zoude hij de meesterstukken van *Calderon* hebben kunnen bewonderen. Eene bijkans even plotselijke omwenteling verplaatste de Franschen, van de onedele potsenspelers-stellaadjes, op welken de monniken mysteriën parodieerden, op dat heerlijke schouwtooneel, hetwelk door *Corneille* en *Molière* onsterfelijk gemaakt is; in Engeland volgde *Romeo en Juliette* zeer nabij op de armhartige proeven van *Grammar Gurton*, en in *Duitschland* is de palm verbleven aan de Dramaturgen, die de loopbaan geopend hebben.

Maar welke is de oorzaak, dat toen alle de andere takken van letterkunde meer en meer volmaakt zijn geworden, de dramatische kunst even snel gedaald is als zij snel haar hoogste toppunt bereikt had? Hoe komt het, dat nu al twee eeuwen lang de Spanjaarden niemand dan *Lopés* en *Calderon* bewonderen; dat de Franschen ter naauwer nood aan *Voltaire* eene plaats durven toekennen naast de drie Dramatische dichters die de eeuw van *Lodewyk XIV*. met onsterfelijken roem overdekt hebben? hoe komt het dat Engeland, zoo vruchtbaar in beroemde Schrijvers, zijne bewondering alleen maar schenkt aan de stukken van *Shakespeare*, en na hem niemand onderscheiding waardig keurt, dan *Johnson* en een klein getal zijner onmiddelijke opvolgers? dat komt om dat de Dramatische dichting eene schepping *is*, die geheel en al bestemd was voor eenen maatschappelijken toestand waarin de *Lektuur* nog geene behoefte was voor de volksmenigte. De hoofdvoorwaarden der Dramatische kunst zijn: bondigheid in de uitdrukking en voordragt, met zamentrekking tot een middelpunt (*concentratie*) van het belang; het put ook deszelfs uitwerkselen, uit den toestel van het tooneel, en uit de schokken die gedurig de verbeeldingskracht van den aanschouwer rusteloos laten, en uit de gebeurtenissen die zich als opeenstapelen voor zijn oog. Maar hoezeer het waar is, dat het Dramatisch werk, — de genie der treffelijkste Schrijvers bezig gehouden heeft, en dat, dank hebbe hunne welgeslaagde werkzaamheden, de Tooneel dichtkunst eene luistervolle plaats bekleedt in den eers-

(*Het vervolg op de volgende bladz.*)

ten rang der Letterkundige Jaarboeken, zoo blijft het nogtans twijfelachtig, dat deszelfs invloed en *populariteit* zich verre uitstrekte door vermeerdering van verlichting. De Dramatische meesterstukken van Griekenland zijn gezamelijk binnen het verloop eener eenige eeuw te voorschijn gebragt, en het was niet in *dat* tijdvak, dat die natie de meeste lezers bezat.

De Lektuur is eene soort van genot die geene mededingers behoeft te vreezen. Al wie gewoon is zijnen geest te oefenen, zal bij geene mogelijkheid eenige uren kunnen besteden met danzen, met het bijwonen van een ballet of opera of andere ijdele vermakelijkheden (en de lezer lette wel dat hier een Engelschman spreekt, die doorgaans na den middag-tafel zoo veel aan den God des wijns-offeren dat zij daardoor voor alle verstandelijke genietingen ongevoelig worden: heeft niet eenmaal een staatsdienaar eene beroerte gekregen, omdat hij zich op een *succulent* middagmaal zoo dapper geweerd had, dat hij even als *Alexander* de groote onder den stortvloed bezweek? wat verëdeld is, kan niet ligt een treffelijker genot hebben dan het aanhooren en aanschouwen eener wel uitgevonden *Opera*, maar lompe hardvochtige menschen hebben daar geene vatbaarheid voor). Doch gaan wij voort met den Engelschen journalist te hooren redekavelen. Er is (dus zegt hij) geen wel onderrigt man, die niet toestemme, wanneer hij opregt wil zijn, dat het genoegen, hetwelk het tooneelvermaak verschaft, al is het dat de beste stukken vertoond worden, niet wel langer dan drie uren duren kan. Maar hoe zeldzaam is het om er een harmonisch geheel aan te treffen? Ik twijfel of er wel een tooneelstuk bestaat, bij welks einde de aanschouwer, als hij verstand heeft, zich niet blootgesteld gevoeld heeft aan schier even veel verveling als vermaak. Menschen van smaak, die door lektuur gemeenzaam bekend geworden zijn met het Engelsch Repertoire, gedragen zich in de *Comedie* even als in de *Opera*; zij laten zich vinden alleen bij zulke stukken, waarin *Kemble*, *Young* of *Kean* spelen, en hunne aandacht wordt afgetrokken naar beminnelijker voorwerpen, zoodra als het tooneel niet langer verlevendigd wordt door de tegenwoordigheid der groote Schouwspelers. Maar zulke afleidingen zijn alleen voorbehouden aan de menschen die het vermaak tot hun doel stellen, en alle middelen bezitten om het te verkrijgen en ook de gewoonte om het na te jagen, brengt onverschilligheid te weeg. Wat daarentegen dezulken betreft die niet alle dagen den Schouwburg bezoeken, die kunnen niet zonder moeite en zonder aanwending van eene zekere inspanning, eene representatie bijwonen, waarbij men de genietingen van den geest betalen moet met kwellingen des ligchaams; de schitterende glans van den zaal des Schouwburgs, het aanhoudend geraas dat men er maakt, veroordeelen hem tot eene vermoeijende opmerkzaamheid, en, wel verre van Othello te kunnen bewonderen zonder aan de mede-vertooners, *Desdemona et Iago* en den geheelen hoop te denken, is hij genoodzaakt om, zal hij den draad van het stuk niet verliezen, hen aan te hooren als de moor van Venetie achter de schermen is. En nu, onder de verlichte bewonderaars van Shakespeare, waarvan in Engeland het getal zeer groot is, hoe bijzonder gering is niet het getal der genen, die zijne stukken in hun geheel zamenstel, op eene dragelijke wijze hebben zien ten tooneele voeren.

En echter brengt de vruchtbare drukpers jaarlijks duizende exemplaren te voorschijn van *alle de werken* of van *enkele stukken* diens grooten Dichters! men verkoopt dezelve tot zulke lage prijzen dat *Macbeth* zoo correct gedrukt en met zulk eene sierlijkheid om de kritiek te durven uitdagen van er iets op te durven aan te merken, heden minder kost dan het gedrukte *A. B. C.* eene eeuw geleden, kostte. Wij Engelschen zijn onbetwistbaar een leergraag volk; wij lezen meer dan eenige andere natie van Europa; maar dit is ook juist de reden waarom het tooneel in Engeland meer dan ergens elders veronachtzaamd is. Na dat onze groote *Shakespeare* de eenzaamheid van ons leesvertrek met de voortbrengselen van zijnen geest verheerlijkt heeft, dan gaan wij naar den Schouwburg om te zien spelen *Aladin*, of om te lagchen met *Paul Pry*; maar nieuwe oorspronkelijke stukken hebben wij niet, terwijl elk jaar geheele boekerijen van Romans of Zedelijke verhalen oplevert.

De zorg om onze zeden te schilderen en onze gebreken te kastijden is wezenlijk te beurt gevallen van onze Roman-schrijvers sedert dat Fielding Smollet en Sterne deze taak met even veel kracht als waarheid vervuld hebben. Die schrijvers waren hetzelfde in hunnen tijd, wat Johnson in eenen anderen tijd geweest is, en wat Wicherley en *Vanbrugh* niet geweest zijn in den hunnen. Zij hebben tot opvolgers gehad eene menigte schrijvers, grootendeels begaafd met een ondergeschikt vernuft, maar die echter op hunne tijdgenooten eenen meer beslissenden invloed uitgeoefend hebben dan een eenige der Dramatische dichters die gelijktijdig in Engeland bekend geworden zijn, Men moet alleen uitzonderen den beroemden Foot, wiens schitterende *Usurpatie* daar zij een tijd lang den Roman ontroond had, voortgebragt heeft hetgene men, indien het geoorloofd is, zich aldus uit te drukken, *de honderd dagen* der theatrale satire zoude kunnen noemen.

En hoe zeer ook de Parijzenaars steeds hun meest geliefkoosd vermaak in den Schouwburg gezocht hebben, zoo zijn het echter, na dat *Gilblas* in de wereld is gekomen, de Roman-schrijvers en niet de Dramatische Dichters die den Franschen geest en de Fransche zeden in al derzelver gedaante-verwisselingen vertoond hebben; zij alleen hebben beurtelings hunne galante intrigues, hunnen geestdrift, hun zedenbederf, hunne vroomheid, hunne ongodsdienstigheid, hun jacobinismus en hun weder opgewekt fanatismus kunnen schilderen; de voortbrengselen van letteren die geheel als vruchten der verbeeldingskracht kunnen beschouwd worden, en die het meest op den nationalen geest invloed gehad hebben, of die deszelfs trekken als in eeu getrouw spiegel het duidelijkst vertoond hebben, behooren tot deze klasse. De *Nouvelle Heloïse* heeft alleen meer goed en meer kwaad gedaan dan duizend tooneelstukken; en men zoude genoeg hebben aan het lezen der Romans welke in Frankrijk uit zijn gekomen, om de *Historie* van dat Rijk te leeren kennen.

IETS
OVER DE
KOMETEN.

Het wordt thans onder de Sterrekundigen aan geenen twijfel meer onderhevig geacht, dat de Komeet die zich in 1786, 1795, 1801, 1805, 1818 en 1825 vertoond heeft, steeds dezelfde is. Deze Komeet gaat in haren loop de baan van Jupiter niet te buiten. Het kortste tijdperk van hare omwenteling is omtrent van drie en een vierde jaar, en hare middelbare afstand van de Zon is niet boven de tienmaal die van de aarde. Zij schijnt meer bijzonder in verband te staan met het stelsel in hetwelk onze aardbol geplaatst is, en zij gaat dwars door de baan van onzen aardbol niet minder dan zestigmaal in den loop eener eeuw.

De Heer *Olbers* beroemd Sterrekundige te Bremen, die deze Komeet met bijzondere oplettendheid heeft gadegeslagen, heeft zich onlangs onledig gehouden om de mogelijkheid te berekenen van haren invloed op de bestemmingen van onzen aardbol. De uitkomsten zijner berekeningen zijn, dat in 83000 jaren, te dagteekenen van heden, die Komeet zich zoo nabij deze aarde zal plaatsen als de Maan zich *nu* bij onzen aardbol bevindt; dat binnen 4,000,000 jaren die Komeet niet verder dan 7,700 geografische mijlen van de aarde zal verwijderd zijn, en dat dan, wanneer hare aantrekkingskracht dan gelijk is aan die der aarde, de wateren van den Oceaan zich ter hoogte van 13,000 voeten zullen verheffen, dat is te zeggen, dat dezelve de toppen der allerhoogste bergen van Europa, die van den Montblanc alleen uitgezonderd, zullen bedekken. De bewoners der *Anden* en die der bergen van *Himalaya*, zullen, in dit geval, de eenige zijn die aan dezen tweeden zondvloed kunnen ontsnappen, maar zij zullen van dit fortuin niet langer dan 216 millioen jaren gebruik kunnen maken, om reden dat na verloop van dien termijn, onze aardbol zich regtstreeks op den weg der komeet zal bevinden, en van dezelve eenen zoo geweldigen schok ontvangen, dat deszelfs volkomen' vernieling daardoor zal volbragt worden. Zoodanig is ten minste de *Catastrophe*, waarmede de geleerde *Olbers* het menschelijk geslacht binnen 216,000,000 jaren bedreigt. Gelukkig dat men het toch een weinigje van te voren weet, en alzoo den tijd heeft om zich wat voor te bereiden.

ACUPUNCTURA
OF
NAALDPRIKKINGS-KUUR.

Eens heeft een beroemd Geleerde eene Verhandeling geschreven, welke ten onderwerp had den invloed te betoogen, welke de *Mode* op de Wetenschappen uitoefent, en toen ook meer bijzonder stilgestaan bij de Geneeskunst. Onder de Genees- en Heelkundige operatien, die thans zeer in de mode zijn, behoort inzonderheid de *Acupuncture* of *Naaldprikking*, waarover Doctor *Meyraux* in het *Journal des Connaissances Usuelles*, een zeer fraai beredeneerd verslag geeft.

De *Acupunctura* is eene Medicale operatie, waarbij men in onderscheiden deelen van het ligchaam metalen naalden insteekt, en het is van deze verrigting dat de naam van *Acupunctura* zijnen oorsprong ontleent, welke niets anders beteekent dan het prikken met eene naald. Daar deze geneeswijze heden zeer aan de orde van den dag is, hebben wij begrepen dat onze lezers gaarn de berigten zoude lezen welke de Heer Doctor *Meyraux*, een der meest geachte jonge Geneesheeren, deswege aan de Redactie van het boven vermelde tijdschrift, wel heeft gelieven mede te deelen.

De oorsprong der *Acupunctura* is, even als van meer andere Therapeutische (geneezende) middelen, met duisterheid omtogen. Men weet dat de Chinezen dezelve van *Corea* ontvangen hebben.

De Grieken en Arabieren hebben de kunst om zekere ziekten met naaldprikkingen te genezen, niet gekend. *Kempfer* en *Ten-Rhyne* hebben dit zien bewerkstelligen bij de Japonezen. Deze twee reizigers hebben eenige bijzonderheden medegedeeld over de *Acupunctura*, en zijn eenstemmig omtrent de gelukkige gevolgen derzelve in een groot aantal van ziekelijke toevallen. Men bezigt dezelve bijzonder om een zeer smartelijk koliek te bestrijden, die men *Senki* noemt, welke aan de inwoners van dat land veroorzaakt wordt door het onmatig gebruik van den *Sakki*, dat is van eene soort van mengsel van bier met rijst gemaakt. *Volnag* gelooft, dat deze ziekte een gevolg is van het veelvuldig gebruiken van brandewijn, uit Dadels gemaakt.

Maar de toevallen hoe geweldig ook houden op, als bij tooverslag, zoodra men de naaldprikking aanwendt. De Zweed *Chemberg*, die omtrent vijftig jaren geleden in Japan was, verhaalt van wonderbare genezingen. De prikkingen zijn vooral dienstig om hoofdziekten te bestrijden, om stuipen, Epileptische toevallen, en Hysterische kwalen, slaapziekte en zelfs den zoogenaamden *Cholera-Morbus* te genezen. Bij dit volk, bestaat de Geneeskunst, in de bekwaamheid om naalden in het menschelijke ligchaam te stellen. De hulpwetenschappen der Geneeskunst, zoo als de kruidkunde, de natuurkunde, de scheikunde en dergelijke, worden aldaar weinig of niet beoefend. Men legt zich aldaar op de ontleedkunde niet verder toe, dan om te weten welke de bevoorregte gedeelten des ligchaams zijn, waarin de naaldprikking kan aangebragt worden. Maar de volken van het Oosten doen dit niet alle op dezelfde wijze. De Indianen, zegt *Kempfer*, gebruiken twee werktuigen om de *Acupuncture* te bewerkstelligen, te weten, de naald en den hamer. Zij geven den naam van *Tenlassi* of *Onderzoekers* aan de lieden die er zich op toeleggen om op het gevoel den zetel der ziekte te ontdekken, en dien van *Forilatti* aan de lieden die

(*Het vervolg op den kant van deze bladz.*)

deze kunst in praktijk brengen. De Geneesheeren der laatste soort mogen nooit uitgaan zonder hunne werktuigen bij zich te hebben. De hamer waarvan zij zich bedienen, is van elpenbeen of hoorn; een van deszelfs uiteinde, hetwelk dikker is dan het andere, bevat lood in zich, om de zwaarte te vermeerderen, de steel is lang en hol, en dient tot naaldenkoker.

Deze naalden zijn onderscheiden, naar mate van derzelver dikte en lengte. Er zijn naalden van vier duim lengte en die zeer fijn zijn. Andere zijn korter, en ook in een steel bevat, die gedraaid is in den vorm van eene krul of slakkenlijn.

Bij de Japonezen, heeft men tweederlei manier om de naald in het vleesch te brengen. *Eerst* neemt men het werktuig met den duim en den voorstenvinger gesemt op den middelsten vinger; men neemt den hamer met de regter hand, en men geeft een' of twee slagen op de naald ten einde dezelve door opperhuid en huid doordringen. In de tweede manier neemt men de naald wel op dezelfde wijze, maar men rolt dezelve met de meest mogelijke snelheid tusschen de vingeren. De plaats alwaar de prikking moet geschieden is altijd die waar de smart het levendigst gevoeld wordt.

De operatie moet soms dikmaals hernaald worden.

De naald wordt dan eens dieper dan weder minder diep ingedrongen. Deze diepte is soms tot vier duim' toe, om reden dat de naald, niet zelden zoo verre moet indringen, wanneer de operatie bij eene vrouw geschiedt om den *foetus* te kunnen bereiken.

De *Acupunctura* was bijkans vergeten in Europa toen Vicq d'Azyr de aandacht van het algemeen wederom op dezelve teruggeroepen heeft.

In 1815 gaf de Heer Berluf praktische resultaten in het licht door authentieke bewijzen gestaafd, waarbij dit middel als op nieuws ter baan gebragt werd.

De Heer I. Cloquet heeft de *Acupunctura* dikmaals met goeden uitslag herhaald in het *Hopital de la Pitié*. Hij heeft zich daarvan bediend en hij bedient er zich nog van, om een groot getal van ziekten te genezen. De naalden welke hij gebruikt zijn van staal, goud, zilver, of Platina.

De introductie der naald tot in de binnenste ingewanden, kan somtijds vergezeld gaan van eenige toevallen, doch dezelve zijn zeer zeldzaam. Ik heb, zegt de Heer Cloquet, drie naalden in de *regio Epigastrica* van een' hond, het bovengedeelte van den onderbuik aangebragt: zij zijn aldaar drie of vier uren achtereén verbleven; ik heb een' anderen hond genomen wiens lever ik de naaldprikking heb doen ondergaan. En op een derde hond heb ik mede vier naalden in de longenstreek ingeprikt: en dezelve daar niet eerder uitgetrokken, dan twee uur na de operatie; geen dezer dieren heeft eenig toeval ondergaan.

De eerste zieken op welken de naaldprikking in het *Hopital de la Pitié* beproefd is, was bezocht met een Chronische Pneumatismus.

De *Acupunctura* is naar onze begrippen niets anders dan een middel van bijzondere opwekking, welke somtijds dient om de al te gevoeligheid te wijzigen, door in den toestand der zenuwen eene verandering of wijziging te weeg te brengen, hetwelk dikmaals de uitkomst van een wederwerkend (*revulsief*) middel heeft door

(*Het vervolg op den kant van de volgende bladz.*)

de smart of het smartgevoel te verplaatsen; vele bedenkingen staven dit gevoelen.

1. De onmogelijkheid om de uitwerkselen der *Acupunctura* uit electrische en Galvanische verschijnselen te verklaren.
2. Dat de aard van het metaal hierop geen invloed heeft, want de geheele wereld weet dat de Chinezen zich uitsluitend bedienen van de gouden en echter welke wonderen verhalen zij niet van hunne acupunctische genezingen.
3. Dat men heeft waargenomen, dat wanneer de geprikte deelen de zitplaats worden van eene zeer levendige smart, de *Acupunctura* eene groote kracht en werking heeft.
4. Dat in het meerderdeel der Chronische irritatien de naaldprikking eenen goeden uitslag heeft, wanneer er geene diepe kwetsing van het orgaan plaats heeft.
5. Heeft men waargenomen dat de *revulsie* door de *Acupunctura* veroorzaakt, des te moeijelijker was, als het voorwerp waarop dit middel wordt toegepast sterker was, en het aangedane *orgaan* een meer of min belangrijke rol in de huishouding van het ligchaam uitoefende.

Men heeft van dit middel even als van de *bloedzuigers* misbruik gemaakt, door dien men het heeft toegepast op voorwerpen die voor deze geneeswijze niet geschikt waren, doch welke nadeelen ook dit misbruik of verkeerd aanwenden van eene *operatie* moge hebben, neemt dit echter niet weg, dat eene voorzigtige en doelmatige aanwending van dezelve zeer heilrijke gevolgen kan hebben.

ZEE-TIJDING.

Sedert onze laatsten zijn in Tessel binnengekomen Kapt. R. George, van Batavia, H. K. Ruyl, van Surinamen, R. Maalsteed, van Demerary, S. Picket en W. Sever, van Charleston, H. C. Smit, van Bordeaux en W. Melley, van Ipswich.

Uitgezeild J. Assis, op avontuur, G. A. Dykstra en J. P. Jelsma, naar Londen.

In het Vlie niets gepasseert.

Te Terschelling binnen G. Alquest, van Riga, laatst van Maasterland, J. T. Smith, van Leith, eerstgemelde het schip den 12 dezer gemeld.

Volgens een particulier berigt is den 14 Maart nog in Tessel binnengekomen het schip *Flora*, Kapt. H. A. Klein, van Bordeaux naar Amsterdam. Kapt. M. Spreeuw, mede in Tessel binnen, van Surinamen, berigt, dat den eersten Februarij van daar gezeild zijn de schepen *de Maasstroom*, Kapt. P. S. Schuyl, naar Rotterdam, *Katarina Anna Helena*, wijle Kapt. Fulgroen, en *de Kolonist*, Kapt. L. Wildschut, beide naar Amst., welk laatste door hen gepraaid is den 15 Februarij op 31° 49′ noorder breedte, 53° 52′ lengte west van Greenwich, zijnde toen aan boord alles wel, als mede dat den 3 Februarij zoude volgen het schip *Sophia Maria*, Kapt. G. Röperhoff, en den 10 dito de schepen *Anna Maria*, Kapt. J. D. Haynes, *Paulina*, Kapt. A. J. Struyk, *Susanna Maria*, Kapt. J. F. Spiegelberg, *de Vrouw Cornelia*, Kapt. D. Steenveld, en *Godefrida*, Kapt. A. Hansen, alle zes naar Amsterdam.

Kapt. B. J. Bakker, van Bordeaux te Helvoetbinnen, heeft den 14 Maart voor de wal gepraaid het schip *Neerlandsch Koning*, Kapt. K. P. Schenkel, van Canton.

Uitloting van 1000 Obligatien Amortisatie-Syndicaat der Nederlanden, losbaar den eersten April 1827.

N°.	79911	a	79920	N°.	41351	a	41360
„	96981	a	96990	„	26911	a	26920
„	3141	a	3150	„	27431	a	27440
„	88661	a	88670	„	9861	a	9870
„	65811	a	65820	„	73071	a	73080
„	96961	a	96970	„	115311	a	115320
„	105351	a	105360	„	90331	a	90340
„	14111	a	14120	„	56031	a	56040
„	68331	a	68340	„	48061	a	48370
„	4701	a	4710	„	77401	a	77410
„	72421	a	79430	„	38271	a	38280
„	96711	a	96720	„	48271	a	48280
„	57591	a	57600	„	66661	a	66670
„	98931	a	98940	„	11521	a	11530
„	14251	a	14260	„	52231	a	52240
„	37831	a	37840	„	75681	a	75690
„	73721	a	73730	„	114981	a	114990
„	105611	a	105620	„	59111	a	59120
„	5161	a	5170	„	3561	a	3570
„	35181	a	35190	„	88401	a	88410
„	10721	a	10730	„	59371	a	59380
„	100331	a	100340	„	14681	a	14990
„	95021	a	95030	„	93691	a	93700
„	57121	a	57130	„	71991	a	72000
„	114821	a	114830	„	15251	a	15260
„	65621	a	65630	„	75811	a	76920
„	77161	a	77170	„	97461	a	97470
„	110811	a	110820	„	22561	a	22570
„	107821	a	107830	„	74091	a	74100
„	85461	a	85470	„	53031	a	53040
„	11171	a	11180	„	74691	a	74700
„	71891	a	71900	„	35211	a	35220
„	20301	a	20310	„	2791	a	2800
„	77111	a	77120	„	58431	a	58440
„	18621	a	18630	„	53721	a	53730
„	88761	a	88770	„	108001	a	108010
„	107381	a	107390	„	31141	a	31150
„	9561	a	9570	„	29421	a	29430
„	44031	a	44040	„	3381	a	3390
„	84331	a	84340	„	46411	a	46320
„	22261	a	22270	„	71731	a	71740
„	80911	a	80920	„	73311	a	75320
„	23361	a	23370	„	51661	a	51670
„	71915	a	71960	„	55431	a	55440
„	7871	a	7880	„	32781	a	32790
„	31161	a	31170	„	105561	a	105570
„	103491	a	103500	„	17411	a	17420
„	9651	a	9660	„	16901	a	16910
„	26511	a	26520	„	108561	a	108570
„	23991	a	24000	„	89521	a	89530

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Onder directie van J. H. HOEDT en W. A. BINGLEY.
Heden, Maandag den 19 Maart:

EPICHARIS EN NERO, *Treurspel*, naar het Fransch door *P. J. Uylenbroek*; in vele jaren niet vertoond. Na hetzelve: eene tweede Voorstelling van DE OUDE VRIJER EN HET JONGE MEISJE, *Blijspel*, met *Zang*, naar het Fransch. De Rol van *Mathilde* zal door de Jongejufvrouw BINGLEIJ, in onderscheidene karakters, worden vervuld.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, JOHANNA CORNELIA ADRIAANS, geliefde Echtgenoote van

P. VOSSEN.

LEYDEN 15 Maart 1827.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, JOHANNA BRONSGEEST, geliefde Echtgenoote van

G. ROELVINK.

AMSTERDAM 16 Maart 1827.

*** Op het Eiland SUMATRA is te PADANG den 5 Julij 1826, getrouwd:

Mr. CHRISTIAAN DE HAAN,
SOPHIA PRINCE,
Weduwe *Kolonel* SCALY.

*** Getrouwd:

J. VAN WITSEN,
van *Rotterdam*.
EN
E. NATHANS.

LEYDEN
15 Maart 1827.

Dienende tot kennisgeving aan familie en bekenden zoo binnen als buiten de Stad.

*** Heden ontsliep in den ouderdom van bijna een en tachtig jaar, mijn geliefde oom PIERRE HENRI DE VEER, waarvan bij deze wordt kennis gegeven aan Vrienden en Bekenden door

F. D. DE VEER.

NOORDWYK 16 Maart 1827.

*** LEYDEN den 17 Maart 1827. Heden overleed den Wel-Edelen Heer H. CUYPERS, bijna gedurende eene halve eeuw als *Practiseerend Medic. Doctor* werkzaam geweest zijnde. —

Om de uitgebreidheid der betrekkingen van den overledenen, dient deze tot eenige kennisgeving buiten de Stad.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 17 Maart 1827.

Holland,	Werkelijke Schuld .	2½ pCt.	*f* 51¾	a	52
	Rest. Uitgestelde dito		- 13/16	a	[illegible]
	Kans-Biljetten		- 17¾	a	18
	Stellen van uitgeloten dito . .		- 6075	a	6125
	Amortisatie-Sijndic.	4½ pCt.	- 94½	a	95
	Domein Losrenten .	2½ „	- 88	a	88½
	Handel-Maatschappij	4½ „	- 88½	a	89
Frankrijk,	Inschrijving Grootb.	5 „	- —	a	—
	Dito op dito	3 „	- 69	a	69½
Rusland,	bij *Hope en Comp.* .	5 „	- 99½	a	99¾
	Ins. op 't Grootb. .	6 „	- 51½	a	52
Pruissen,	Obl. Neg. Londen .	5 „	- —	a	—
	dito in Londen van 1822 . .		- —	a	—
Spanje,	Obl. bij *Hope en Comp.*	5½ pCt.	- 26	a	26½
	Nieuwe geldl. van 1822		- 10¼	a	10¾
Oostenr.,	Obl. bij *Goll en Comp.*	5 „	- 75½	a	76
	dito	4 „	- 61¼	a	61½
	Certificaten	2½ „	- 42	a	42½
	Neg. Metaliek . . .	5 „	- 85¼	a	85¾
	Dito Bank Actien		- 1285	a	1290
Napels,	Certificaten	5 pCt.	- —	a	—
	dito dito in Napels		70	a	70½

*** AMORTISATIE SYNDICAAT.

Op Maandag den zes en twintigsten Maart 1827, des middags ten twaalf ure, zullen in het Stadhuis te Woerden, ten overstaan van het *Plaatselijk Bestuur* dier Stad, worden geveild: 62 Perceelen DOMEIN-GOED, behoorende tot de Kantore Gouda en Woubrugge, en tot het voormalig Kantoor Woerden; breeder omschreven in de Catalogus N°. X, welke voor den prijs van 22 en 1 halve cents verkrijgbaar is, bij de Ontvangers der Domeinen te Utrecht, Gouda, Woubrugge, s' Gravenhage, Leyden, Rotterdam, Dordrecht, Gorinchem en Brielle, mitsgaders bij de Ontvangers der Domeinen in alle Hoofdplaatsen der Provincien.

*** Een INGEZETEN der Stad Leyden, genegen zijnde tot het houden eener gesloten TAFEL; gelieve zich te adresseeren bij den Behanger HOOGENSTRATEN, op de Breedestraat te Leyden.

*** F. SAUBERT, *Nederduitsch en Fransch Schoolonderwijzer* te Leyden, wonende op den Rijn tegen over de Aalmarkt, Wijk VI N°. 61, is voornemens, met voorkennis van de *Plaatselijke School-commissie*, tegen het eindigen der Scholen van wijlen den Heer G. VAN CHARLDORP, en dus met de maand Mei aanstaande, ten zijnen huizen, eene SCHOOL voor jonge JUFVROUWEN te openen, des avonds van 7 tot 9 ure. Hij beveelt zich in de gunst der genen, die daarin belang gelieven te stellen.

*** TE HUUR, met primo Mei aanstaande, voor eene min of meer bejaarde HEER of JUFVROUW, twee gemeubileerde KAMERS. Te bevragen bij M. FRANCHIMON, Mr. *Timmerman*, op de Papengracht, te Leyden.

*** UIT DE HAND TE KOOP, eene zedert veele jaren gevestigde en nog met goed succes gedreven wordende WIJNKOPERIJ, met een ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, en PAKHUIZEN daartoe gebruikt wordende, staande en gelegen binnen de Stad Leyden; waaromtrent met geteekende *gefrankeerde* brieven, onder litt. O, nadere informatien te bekomen zijn bij de Boekhandelaars HAAK EN COMP., te Leyden voornoemd.

*** UIT DE HAND TE KOOP, om tegen primo Mei aanstaanden te kunnen aanvaarden, een zeer hecht, sterk en wel doortimmerd HUIS en ERVE, met diverse zoo behangen als onbehangen Kamers, Keuken, Kelder, zeer groote ruime Droogzolders, Provisiekamer en verdere comoditeiten, Plaats, Stal, Koetshuis en zeer fraaije aangelegde Tuin, staande en gelegen op de Hooigracht, Wijk 6 N°. 728, en uitkomende op de Middelstegracht te Leyden. Te bevragen bij den Notaris Mr. SCHELTUS, te Leyden voornoemd en te Amsterdam bij O. O. VAN DEN BERG.

*** UIT DE HAND TE KOOP een HUIS en ERVE, voorzien van verscheide ruimen zoo boven- als benedenVertrekken, waarin de *Herbergiers-* en *Tappers Affaire* wordt geëxerceerd, en met alle gemakken en benodigdheden tot voorn. Affaire voorzien, staande en gelegen op de hoek van de Voldersgracht. Te bevragen bij GERRIT TEGELAAR, bewoner van hetzelve Huis.

*** UIT DE HAND TE KOOP, eene goede geconserveerde PIANO-FORTE, van *zes* Octaven, genoegzaam nieuw. Te bevragen bij A. LIÈVRE, op de Bloemmarkt, Wijk IV N°. 154, te Leyden. Brieven FRANKO.

*** N. M. VAN SWYNDREGT, H. M. VAN SWYNDREGT en F. VAN DAM, Makelaars binnen de Stad Rotterdam, zullen op Dingsdag den 27 Maart 1827, (in plaats van op Woensdag den 28 dito 1827), des middags ten twaalf ure, in het Logement *het groot Hotel van Engeland*, op de Groote Markt, presenteeren te verkoopen, eene partij van circa 50 RIGASCHE MASTEN; ligggende zoo als nader bij Notitien zal worden aangewezen, welke in tijds bij bovengemelde Makelaars en de Heeren VAN HAANSBERGEN EN C°., zullen te bekomen zijn.

*** G. MAURITZ, O. J. VAN WAGENINGEN, E. BOONEN, J. BOONEN en E. VAN DER SCHOOR, Makelaars, zullen op Woensdag den 28 en Donderdag den 29 Maart 1827, des namiddags ten drie ure precies, in *het Hof van Holland*, buiten de St. Joris Poort, te Dordrecht, in veiling verkoopen: Eene mooije partij RIJNSCHE HOUTWAREN, bestaande in lange en zware Eiken Houten, Eiken Balken, Eiken Roeden, Eiken Klossen en Krommers, van onderscheidene lengte en zwaarte, platte en ronde Dennen, Maasbalken, Dikbalken, ronde Grijnen, Wagenschot, Pijphout en Vathout. Welke twee dagen vóór de Verkooping genommerd zullen liggen aan den Noordendijk, boven de Volmolen.

Te Leyden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat.